

Maiestas Domini

2010 szeptember 08. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Móser Zoltán fantasztikus cikksorozata a régmúlt idők, az elfelejtett Magyarország kincseit mutatja meg nekünk ebben a párját ritkító sorozatban, mely a Magyar Nemzet hétvégi magazinjának volt elengedhetetlen tartozéka. Utazzon velünk, ismerjük meg együtt Magyarországot.

Az itt látható trónoló Krisztus alig ismert, bár a budavári kiállításon mindenki számára hozzáférhető közelségben van. E román kori ábrázolást keménynek, rusztikusnak, a felirat töredékes volta miatt pedig talányosnak is mondhatjuk.

A Maiestas Domini (Az Úr fensége) a keresztény művészeti lexikon szerint az apokalipszis jelentéseire alapszik, tehát közvetlen öszövétségi látomásokhoz kapcsolódik. A nyugati egyházban a keresztény művészet egyik központi témája: a XII. században leginkább templomok főkapujának ívmezejében domborműként találkozunk ezzel az ábrázolással.

Az eredetileg Óbudára való, majd utólag a budai tabáni plébániatemplom előcsarnokába befalazott lunettatöredék lehetett vízszintesen osztott félköríves timpanon felső sávja is – véli Marosi Ernő. „Az oldalsó reliefsávok és a trónoló Krisztus alakját körülvevő kerek dicsfény mezeje íves átmenettel, tálszerűen mélyülnek. A profilozott keret dicsfényt szárnyas lények (a négy sarokba illeszkedő figuratöredékek eltérő jellegűek) ítéve nem angyalok, hanem evangélista szimbólumok) vették körül. A kerek mező keretező sík töredékes, antikva betűs felirata: + ORBITA * TOLLITVR... O GRADIVNTVR. A szakállatlan arcú Krisztus trónuson ül, kiterjesztett karokkal. Baljában írásszalagot tart, jobbjának attribútuma nem ismerhető fel. Fejét a dicsfényt áttörő, tálszerűen mélyített kereszties nimbusz veszi körül.”

A töredékes felirat lefordítása eddig nem sikerült. Az orbita mint főnév jelent utat, keréknyomot, de mint melléknév kör alakút. Az is biztos, hogy a gradiuntur önállóan áll, és azt jelenti, hogy lépegetnek. Mi vagyunk vagy?? Ki tudja. Valahonnan eszembe jut egyik szépséges balladánk egy különös sora: Az én uram kereng goromba... Ha ezt szójátékként kezelem, s próbálom variálni a kép láttán: a mi Urunk kereng, körbejáró, vagyis orbita. Olyan mint mi vagyunk.

De vajon valóban erről szól ez a szépséges, anyagára nézve kemény köv?

Móser Zoltán, mno.hu

Ajánló